

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára _ _ _ _ _ 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 17. szám.

Vasárnap, április 26.

Európa diktátora.

Sohasem foglalkoztatta Franciaország kormányválsága olyan élénken a magyar politikai életet, mint most. Herriot volt francia miniszterelnök bukása után Franciaországot a megnyert háború olyan hatalommá tette, amely szinte korlátlanul látszott, mert hiszen a Franciaországot ellensúlyozó közép-európai államok összeomlottak s így a francia Közép-Európának valósággal diktátorává vált. A szövetséges társai segítségével szerzett hatalmat Franciaország arra használta föl, hogy olyan békét parancsolt, amely a legyőzött államok népét gazdasági és politikai rabszolgaságba süllyesztette. Különösen régi veszedelmes ellenfelének: Németországnak leigázását tette föladatává. Irgalmatlan jóvátételi politikájával arra törekszik, hogy Németországot iparilag és pénzügyileg teljesen tönkretegye s beláthatlan időkig a megtorlás minden eszközétől és reményétől megfosssa. Természetesen az ő példája nyomán a kisántant ugyanezt a rideg és engesztelhetlen nyomasztó politikát érvényesítette velünk szemben. Angolországnak a békeszerződések módosítására s a valódi béke megteremtésére irányuló javaslatairól Franciaország hallani sem akart.

A most megbukott Herriot-kormány kónokul állott a békeszerződések érintetlensége mellett s főntartotta azt az okatlan reményt, hogy a német hadisarc fogja helyreállítani a francia állam pénzügyeinek megbillent egyensúlyát. A valóságban többbe kerül a Németország sakkbantartása miatt szükséges fegyveres erő, mint amennyit

Németországból kivásalni lehet. Az állig fegyverbe öltözött Franciaország pénzügyi viszonyai tehát egyre romlanak, pénzt csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja megővni a gyors értécsökkenéstől. A franciák gazdasági helyzetének romlásához az is hozzájárult, hogy a Herriot-kormány a szocialisták és kommunisták befolyásának szabad tért engedett s a kormány cégere alatt a radikális elemek avatlatlanul garázdálkodtak az ország vagyonával. Emellett a szocialista-kommunista befolyások megingatták a vallásferkőcsi alapokat is, úgy hogy a megindult erkölcsi rombolás ellen a valláseszméhez hű polgárok hatalmas szervezet hoztak létre Millerand vezetésével.

Az új francia kormánynak Painlevé az elnöke, nagyhirű tudós; okkal vagy ok nélkül több belátást s józanabb külpolitikát várnak tőle, mint amilyent elődje csinált, annál inkább, mert kabinetjében két olyan miniszter is van, akikről tudvalevő, hogy a multban a béke szellemét képviselték. Azt remélik, hogy ez a kormány enyhíteni fogja a ma annyira feszült külpolitikai helyzetet, befelé pedig a radikális szocialisták túlzásait fékezni fogja. Ha beválik is ez a remény, má-

ról-holnapra természetesen nem várhatunk nagy fordulatokat. Ma még nem csillapodtak le annyira a szenvedélyek, hogy Franciaországban a békeszerződések revíziójának szükségességét nyíltan hirdetni lehetne, mert az ilyen politikust megköveznék. De jelentős lépéssel közelednénk a megoldáshoz, ha az új kormány arra a beismerésre jutna, hogy a legyőzött országokkal szemben a megsemmisítés politikáját folytatni nem lehet, mert ezzel

A kormányzó az árumintavásáron.

Franciaország önmagát is megsemmisítheti; keresni kell tehát a megegyezést, a valódi békét, amely egyik államtól sem követeli azt, hogy pusztuljon és vesszen.

A végső megoldás persze nem lehet más, mint a végzetesen megzavart határok és életlehetőségek helyreigazítása. Rendíthetetlen meggyőződésünk, hogy ez fogja végül is megmenteni a vajudó Európát, csak az a kérdés, mennyit kell még odáig szenvednünk.

Budapest, március 25.

A börze éhes. Gazdasági leromlásunk legsötétebb napjai voltak azok, mikor tombolt a spekuláció. Egyes értékpapírok árát egyik napról a másikra ötszörösre-tízszerezre verték föl. Mindenki a magyar korona esésére spekulált a börzén. A kormány minden törekvése hiába volt a hazajáratlan játékok ellen. Pofozták lefelé a magyar pénzt a fékevesztett spekulánsok, mivel egyidejűleg a drágaság rohamléptekben emelkedett. A pénznek elveszett az értéke s aki dolgozott, nem boldogult, csak az, aki börzézett. Tönkrement a munka becsülete, mert dolog nélkül is lehetett gazdagodni, nemcsak megélni. Ez az átkos időszak a külföldi kölcsönrel és az ország pénzügyi helyreállításának megindultával — hála Isten — véget ért. A pénz állandósult s a börzén megszűnt az örült spekuláció. Ujra dolgozni kell, ha valaki meg akar élni. A munkának a becsülete visszatért. Ez a helyzet sehogyan sincs inyére a börzének. Nem tetszik a börzianereknek, hogy nem lehet «játszani» s a játékkal milliárdokat keresni. Ezért indítottak mozgalmat, hogy a gabonahatáridőüzletet meg kell engedni. Ez nem más, mint a papirosbúza. A börze éhes a papirosbúzára. Azt akarják, hogy az is adhasson el búzát határidőre, akinek nincs búzája. Ha értékpapírral nem lehet játszani, hádd legyen szabad a búzával. Egyszer fölvernék a búza árát talán egy millióra is, majd rá pár hétre — talán ép akkor, mikor a gazdák adnak el — lepofoznák 280 ezer koronára. Hát nekünk az ilyen játékból nem kell. Még csak az volna hátra, hogy a termelők verejtékezzenek s a börzianerek meg gazdagodjanak. Tiltakozunk a papirosbúza behozatala ellen!

*

A zöldhiteles vérszopói. A múlt évi rossz termés miatt nagyon sok kiscgazda került nehéz pénzvizonyok közé. Elfogyott a pénz, de gazdálkodni és élni kell. Ez pedig pénzbe kerül. A földművelésügyi kormány ugyan gondoskodott róla, hogy ősszel és tavasszal a vetőmag bevásárlására, most pedig a tisztán bortermeléssel foglalkozó borvidékek kiscgazdái olcsó hitelhez jussanak a termelés folytatására. De ezenkívül is sok a tényleges hitelszükség. Mit csinál a megszorult gazda? Eladja előre a reménybeli gabonatermés egy részét előre. A városi kereskedő vagy szentál megveszi a búza mázsáját 200—300 ezer koronáért s hegyibe az átadásig ötven-hatvan százalék kamatot számít az előre kijfizetett pénz után. Ez a zöldhiteles uzsorás formája. Ezek ellen a piócák ellen minden eszközzel védekezni kell. A bíróságok uzsora miatt üldözik őket. De a leghatásosabb védekezés, ha a kiscgazdák saját hitelszövetkezetei tudják ellátni a gazdákat kölcsönrel, hogy ne szoruljanak uzsorásokra. A hitelszövetkezeteket kell megalakítani s ha megvan, megerősíteni minden faluban. Az állam 24 milliárd koronát adott már ezen szövetkezetek üzletrésztökéjéhez és 50 milliárd olcsóbb takarékbetéttel. De ez mind kevés, mikor nem 74, hanem 174 milliárd se elég a kiscgazdahiteligények kielégítésére. A gazdaságszadalmal a hitelszövetkezetek és központjuk üzleti tőkéhez 20 milliárdot se adott. Hogyan várjuk akkor sorsunk jobbfordulását, ha magunk nem segítünk magunkon. Akinek tehetése van, jegyezzen üzletrészt a hitelszövetkezetekben. Mozduljon meg a kiscgazda- és földművelészsadalmal és adjon annyit, amennyit az állam adott. Erősítse meg saját hitelszerveit, mert csak így függetleníti magát az uzsora piocáitól.

ASTHMÁT, tüdőcsicschurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcsó betegszobák.)

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A néhány hetes húsvéti szünet után ismét megindult az élet a politikában. A kormány tagjai csupán az ünnepek alatt voltak távol a fővárosból, egyébként azonban hivatalaikban az adminisztratív ügyeket intézték, amelyekre a nemzetgyűlés ülésézése alatt, különösen fontosabb törvényjavaslatok tárgyalásakor kevés idejük marad. A képviselők már jobban kihasználhatták a szünetet. Választókerületeikben és gazdaságaikban tartózkodtak, hogy választóikkal érintkezessenek s a törvényhozási munkától való mentességet fölhasználhassák magánügyeik elintézésére és egy kis pihenésre is.

Ezen a héten a képviselők legnagyobb része már visszaérkezett Budapestre,

sőt kedden a választójogi bizottság is megkezdte tárgyalását. A választójogi törvényjavaslat fontos szakaszai kerülnek most megvitatásra, elsősorban is a titkosság sokat hánytorgatott kérdése, bár e tekintetben az ország közvéleménye már meglehetősen kialakult. Immáron nem vitás, hogy a tapasztalatok alapján

a választói jog kiterjesztésénél az okos és mérsékelt haladást tartják a törvényhozók szem előtt

s a magyar nemzeti hagyományoknak és az alkotmányos fejlődésnek megfelelően a titkosság behozatalánál is egészséges megoldást találnak.

A választójogi bizottság munkája még egy-két hétig tart. Ha a bizottsági tárgyalások befejeződtek, a nemzetgyűlés elnöksége nyomban intézkedik a Ház összehívása iránt és napirendre tűzik a bizottság jelentésével együtt a választójogi törvénytervezetet. Ezzel a lépéssel

a nemzetgyűlés nagyjelentőségű korszakához ér el.

A választójogi törvénytervezet és a felsőházról szóló javaslat, amely már szintén kész, a magyar alkotmány fejlődésének határkövei lesznek és jelezni fogják a háború utáni Magyarország közjogi helyzetének kialakulását. E két javaslatot mint alkotmányjogi javaslatokat fogjuk a jövőben nevezni, hogy ezzel is jelezzük együtartozóságukat. Ezek az új törvények ugyanis magukkal hozzák a törvényhozás átalakulását, a kétkamarás rendszer bevezetését, tehát azt, hogy a nemzetgyűlés helyett a jövőben majd a régi képviselőháznak és főrendiháznak megfelelően

az új képviselőház és az új felsőház alakul meg és végzi a törvényhozási munkát.

Ezáltal nyugópontra jut majd az alkotmányügyi kérdések tömege s a régi alkotmány alapelvei szerint folyik tovább nemzeti életünk.

A törvényhozás e fontos munkássága mellett meg kell említenünk a kormány szakadatlan fáradozását a gazdasági talpraállás terén. A hitelkérdés rendezése folyamatban van s a külföldi tőkékkel a tárgyalások egyre több eredménnyel bíztatnak, úgy hogy a külföldi pénzügy megnyíltával a gazdasági megerősödés, elsősorban a mezőgazdaság terén rövidesen bekövetkezik. A genfi Népszövetség június havában ismét ülészik s ülésin résztvesz a magyar kormány is.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Bud János pénzügyminiszter kiutaznak Genfbe

és a függőben lévő magyar kérdéseket megvitatják. Remélhető, hogy a magyar kormányférfiak külföldi érintkezése újabb előnyökkel fog járnai a gazdasági terhek megkönnyítésénél.

+MEZŐGAZDASÁG+

Néhány szó a tehenészetekről.

Irta: Fehér Zoltán.

A tehenészet rendszerint két célt szolgál, egyrészt az állattenyésztést, másrészt a tejtermelést, ezek egymást kiegészítik, mert hiszen tudvalevő, hogy erőteljes, egészséges borjút csak oly tehén nevelhet, amelyik elegendő tejet szolgáltat, nemcsak a magzat részére, hanem annak elválasztása után a tejtermelésre is, hogy ezzel is növelje a gazdaság jóvedelmességét.

Fájdalom, sok gazda nem fordít elegendő gondot a tejelekenységre s nem törődik vele, ha túlkorán elpad a tehene s a borjú szoptatás után már alig ad tejet; pedig még a magyarfajta marhánál is kifizetődnek (mely a legjobb igaz-ökröket szolgáltatja gazdaságainknak), ha minél jobb tejelőket állítanak be, vagy tenyészténeik ki tehenészetekben. Hiszen Liszay, Sperker és mások megmutatták Erdélyben, hogy gondos egyedi kiválasztás s továbbtenyésztés útján a magyar marha tejelekenységével is megközelíthetjük — habár el nem érhetjük — a nyugati kultúrfajtákat és e mellett tejük nagy zsirtartalmát sem veszítették el.

A nyugati pirostarka vagy borzderes fajták pedig már úgyis ki vannak tenyésztve tejtermelésre, csak kellő takarmányozás és gondozásban kell őket részesíteni, hogy eme tulajdonságukat fenntarthatassák, sőt fokozzák, miként azt a nyugati államokban, de újabban hazánk egyes vidékein (különösen a Dunántúl) tapasztalhatjuk. E téren az egyes tenyésztőegyesületeknek s az ellenőrző egyesületeknek sokat köszönhetünk. De mikor azt látjuk, hogy egyes megyeszékhelyen a tehéngulyában oly egyedek is — nagyobb számban — leledzenek, melyeknek még a hátuk közepe is csupa rászáradt ganéj, akkor elszor az ember szíve s lehangoltság fogja el a szemlélet. Pedig meg vagyunk irva, hogy a tehenészet abcéjének első betűje a *tisztaság* kell legyen. Hiszen ha mégoly tiszta is a fejő keze, ha ragyog a fejké és csillog a tejeskamara, a tej mégsem lehet kifogástalan tiszta, mert a trágyával bemocskozott tőgyről, hasról, az ide-oda lóbált farokról el-elválnak egy-egy kisebb csomó szilárd ürülék s belehullhat a tejbe s habár a szűrőkkel ki is választatik onnét, azért rengeteg bacillus, undorító szag és íz marad vissza, mi rontja a tejet, ami ártalmára válik az emberiség egészségének, különösen a gyermekekének.

A fejősteheneket tehát, mint fent említettük, tisztán kell kezelni, szalmacsutakkal, vakaróval, kefével, hogy fejéskor mindig fényes tisztán álljanak az istállóban; de a tisztességes pástzoreMBER még kint a legelőn is talál időt és alkalmat arra (ha máskor nemis, de leginkább delelés alatt), hogy az időközben bepiszkolódott állatokról a rondaságot letörölje, mielőtt az a szőrozetre rászáradt volna.

Fejés előtt a tőgyet és környékét, valamint a farkat tisztán le kell mosni s szárazra törölni, hogy az ürüléknek legkisebb paránya se jutna a tejbe. Fejni csak akkor szabad, ha a tőgy száraz. A fejő egyén ruházata és keze tiszta legyen s semmiféle szaggal ne bírjon, mert a tej mindenféle szagot s illatot magába vesz. Különösen klinikák, kórházak, bölcsődék stb. gyermeknevelők részére szállító tejvállalatoknál a dohányszag is tiltva van a tehenészet összes helyiségeiben.

A tejesedények legyenek fémből, hogy annál kifogástalanabb tisztaságban leledzenek, mert a faalkotmányokat nehéz tisztán tartani, szárítani stb. és az egyes dongák,

A Falu Országos Földmíves Szövetség zsámbéki gyűlése
Bodó János (X) nemzetgyűlési képviselő beszédet mond.

alkatrészek, darabok stb. közötti hézagokban a bacillusoknak milliói húzódnak meg, a tej tisztaságát veszélyeztetve.

Az edényekben a mult fejestől soha egy árva csepp se maradjon, azokat használat után azonnal meleg vízzel ki kell forrázni, mosni s ha csak lehet, ki is gőzölni, pl. ott, hol gőzgéppel vágják a répát, burgonyát, szecsakázzák a szalmát, vagy darálnak, örölnek, szóval: hol a gazdasági gépek hajtására gőz használatot, ott naponta kigőzölhetik a tejesedényeket, hogy tejmaradványoknak nyoma se legyen bennök. Hol nincs ily gőzölő s nem fizetné ki magát a tehenészet céljaira külön egy kis gőzkazán felállítása, ott a forró vízzel való kezelés legyen annál hathatósabbá téve azzal, miszerint minden héten 1—2-szer egy kevés szódaoldattal fertőtlenítsék az edényeket, de ezután több meleg — majd hideg — vízben alaposan ki kell mosni őket, nehogy a szóda ize átragadjon a teje s azt élvezhetetlenné tegye.

Bőséges tiszta száraz alom mellett ügyeljen a gazda vagy megbízottja, hogy a tehén, ha fekvé ürt, ne nagyon piszkítsa be magát a trágyát azonnal fel kell lapátolni s kivinni az istállóból a trágyatelepre vagy kifelé. A híg ürülék eltávolítására pedig legyen kellő esésű levezetőcsatorna.

Már maga a tehén állása is bírjon némi kis lejtővel, hogy a folyadékok arról is lefolyhassanak (tőgy stb. mosóvíz, esetleg fecstej s az istállótisztogatásból eredő víz stb.), de mégse legyen annyira rézsutos, hogy a tehén kényelmetlenül álljon az etetés, fejés, tisztogatás alatt vagy egyáltalában bármely időben.

Különösen veszélyes az állás vagy ferdeség oly teheneknél, melyek méhelősesést kapnak elléskor; ezek állását almozással úgy rendezzük, hogy inkább hátsó testrészükkal álljanak magasabban, mint az elejükkel.

Még az állandóan istállózott teheneket is tartsuk naponta szelmentes helyen 1—2 déli órán át a friss levegőn, kifutókban, udvaron, szérűn, leginkább ilyenkor szellőztessük az istállókat, de úgy, hogy azokban lehetőleg 20° C-nál ne legyen melegebb s az ammóniákkal teltt bűzös levegő minél gyakrabban kicserélődjék.

Istállónál igen ajánlatos a szellőztető kürtök alkalmazása, ezek deszkából készül, □ keresztmetszetű kémények, melyek a mennyezetből a padláson át a tetőn keresztül vezetnek;

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

HALTENBERGER VILMOS

Telefon: 66-15.

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kisedő, körfűrész berendezés.

ezek a felfelé hatolt meleg levegőt kiszállítják, míg a falakban alul levő kis nyílások (melyek tolokákkal részben vagy egészen zárhatók is) a külső friss levegőt engedik be.

Takarmányozásra recepteket előírni nem lehet, mert a helyi viszonyok és körülmények, a takarmányok minőség és mennyiségétől függ az etetés, de arra nyomatékosan figyelmeztetjük t. gazdatársainkat, hogy a tehénnek nem elég a fenntartó takarmány, hanem azt oly pótlékokkal kell megoldani, mely esetleg a méhében levő vehemet (magzatot) is ellátja s — ha még nem áll szárazon a tehén — a tejtermelésre is nyújt kellő minéműségű és mennyiségű tápanyagokat.

Ebből megérthetik azt, hogy nem elég árpa vagy zabszalmán és kukoricaszáron vagy bevermelt csalamádéval és polyvával kevert répaszelettel kitéleltetni a fejős vagy vemhes állatot, de annak még szénaféle szálas takarmányt is dukál adagolni, nehogy a tej és vehem képzésére saját testéből (zsírjából, húsból) legyen kénytelen e célra leadni s így lesavanyodni és elerőtlenedni.

Azonban ha tejből többtermelést óhajtunk elérni, akkor még abrakkal is kell kedveskedni a tehéneknek s ezt csak akkor szabadna elhagyni, ha tisztán szénacetetést folytatnánk.

Hereféléket tisztán fogyasztani pazarlásszámba megy, mert ezek annyira gazdagok fehérjében, hogy e drága takarmányalkatrészt képtelen a marha gyomra egészen felemészteni s az részben emésztetlenül hagyja el a bélsatornát — vagyis sok kárba vész — viszont a zsír- és szénhidrátból (keményítő értékek) kevesebbet kapnának a szükségesnél, azért a pillangós növényeket, szalma és kevés fehérjét tartalmazó abrak hozzáadásával kell a szervezetre és a termelésre alkalmassá tenni.

A Kellner-féle táblázatok szerint ki lehet pontosan számítani, hogy bizonyos súlyú tehénnek mennyi a napi takarmányzükséglete, de a kiscgazda gyakorlati úton is rájöhet erre, ha fentieket figyelembe véve látja, hogy mennyit képes az állat fogyasztani anélkül, hogy izéket hagyna és tejelékenysége nem apad, sőt fokozódik. Viszont ha észre veszi, hogy már hizni kezd a fejős — mit hídmérlegen is

megállapíthat — akkor már túltápláltság állott be, ami ily esetben nem ajánlatos állapot (mert a tejtermelés rovására megy) s kevésbé tápdús takarmányok, vagy kisebb adagoknak nyújtásával kell ezt megszüntetni. (Pl. kevesebb szénaféle, több szalma- és polyvaféle, vagy olajpogácsa helyett II. oszt. árpadarát adjunk.)

Tapasztalt gazda azonnal észreveszi, hogy melyik tehene tudja leginkább tejjé áthasonítani az eleségeket, vagyis, hogy melyik egyed ad, egyenlő takarmányozás mellett, legtöbb tejet; ha ezt az állatot bizonyos kedvezményben részesíti, és pedig úgy, hogy a többieknek kijáró egyenlő mértékű alaptakarmányon kívül 1—2 kg abrakot hint adagjára, akkor a tehén tejtermelőképességét egészen ki fogja tudni fejteni.

Ez az úgynevezett egyedi takarmányozás, mely igen jól kifizetődik, ha a tej kellőleg értékesül. Mert pl. míg a naponta csak 5 liter tejet adó tehénknél fejenként 1 kg abrakot adunk, a 8 literet szolgáltatónak 2 kg-ot, a 11 literesnek 3 kg-ot, a 13.5 literesnek 4 kg-ot stb. Vagyis 2.5—3 literenként 1 kg-mal toldatik meg a napi adag. Így tenyészkiválasztás útján néhány év alatt jól tejelő tehénzetet lehet előállítani, ha csupán csak bikát szerzünk be más gazdaságból.

Ha írót vesz elő a gazda és kiszámítja, hogy mennyibe kerül neki 1 liter tej előállítás a keveset adó s mennyibe a többet tejelő tehéntől (de itt úgy a nyári, mint a téli etetés, tehát az egész évit kell figyelembe és számításba venni, mert különben hamis volna a mérleg), akkor csakhamar rá fog jönni, hogy a rossz fejősök drágán termelnek. Pl. ha a takarmány belekerül fejenként és naponta 400 K-ba, a többi költség pedig (így istálló, cselédség, felügyelet, világítás, orvosság, berendezkedés, tőkebefektetés kamatja s törlesztése, biztosítás stb.) 50 K-ba, akkor az 5 literet adó tehén 90 K-ért szolgáltat egy liter tejet; ellenben a 12 literet adó — hozzá véve a fenti költségekhez 3 kg korpa árát a 70 K (t. i. egyben 660 K lesz a napi kiadás), 55 K-ért termel 1 liter tejet. (Az árak az 1923. tavaszán érvényes egységárak szerint lettek felvéve.)

Ezeket tudva s fontolóra véve, minden gazdának ön-maga iránti kötelessége, hogy minél többet tejelő tehéneket szerezzen be, mit úgy érhet el, ha jól tejelő családokból származó állatokat vesz s azokat olyan bikával fedezteti, mely szinte sok tejet adó családból származott.

Aki maga neveli jószágát, az is mindig csak olyan tehének üszöborjait hagyja meg, melyek dúsan tejelnek, de a nevelés által még majd anyjuknál is bővebben tejelőkke válnak. Különösen ha soká (3—4 hóig) szopnak, jól tartatnak táperős takarmányon 2 éves korig s ha akkor már ki lévén fejlődve, be is üzetnek s már vemhességük második felében fejési fogásokkal illetik tőgyüket, amivel a tejképzőszervek megindítják működésüket, jobban, gyorsabban, tökéletesebben kifejlődhetnek s néha már leborjazás előtt is teje hozatnak.

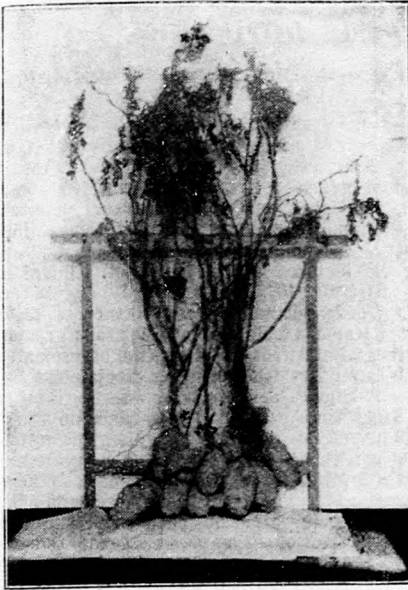
Vannak a tejelésre jó hatású takarmányok is, ú. m. vöröshere, lucerna, bíborhere, baltacim, mindenféle here, ezek után következnek csak a borsó, bükköny stb. pillangós és a többi szálas takarmány s réti szénák, sarjúk, végül a szalmák. Abrakok között az olajpogácsák állanak első helyen, azután jön a korpa és végül a II. és III. osztályú gabonadara. A kukorica, ennek csirapogácsája, valamint keményítőgyári moslékja is jó tejelő eleség, mint a malátacsíra és a sörélesztő is. Gyökőnövények között legelső a burgonya, azután a csicsóka, cukor-, takarmánymurok (sárga), tarló- stb. répa. Ezekon kívül mindenféle gyári hulladékok és melléktermékek s különleges mesterséges takarmányok szolgálnak, különösen városi tehénzeteknek fenntartására, élmi kiégésztésre.

A házaselet körülményei okvetlen pokoliakka válnak, ha a farsak külön eleműek, külön irányúak és nincs annyi felfogás, nincs annyi érelem bennük: egymás felé hajlani, vagy legalább egymás hajlamit kimélni s kellő tekintetben farfani.

Széchenyi: Kelet népe.

Keresztezett burgonyató a tornyospálcai nemesítőtelepről.
A bogyókban fejlődő magvak szolgáltatják az újdonságokat.

Bőtermő burgonyafő a tornyospálcai nemesítőtelepről.

A tornyospálcai burgonyanemesítő telep. (Képekkel.) Eszenyi Jenő tornyospálcai gazdaságban a burgonyanemesítés már évtizedek óta folyik. A fajták gondos megválasztása, okszerű talajművelés, céltudatos védekezés a fellépő burgonyabetegségekkel szemben és a vetőmag gondos megválogatása segítségével sikerült már két évtizeddel ezelőtt bővebben termő, éghajlati viszonyainknak jobban megfelelő erőteljes és egészséges burgonya-vetőmagot forgalomba hozni, mely az addig országserzte és főképp Szabolcsmegyében termelt kevert fajtájú, elfajzott burgonyákkal szemben lényegesen értékesebbnek és bővebben termőnek bizonyult. Az 1917. év óta fajtakeresztezések útján újféléseket is állítanak elő. Bizonyos anyató virágjainak bibéit másik fajta virágjaiból gyűjtött porzóval termékenyítik meg. Így a burgonya földfeletti bogyoiban kifejlődő magvak elvetés után olyan burgonyafővet fejlesztenek, mely újdonyságot képvisel és szerencsés esetekben gazdaságilag értékesebb fajtát, mint amilyenek a szülők. Az 1921—1924. években évente kb. 30—40 különböző apa- és anyanövénnyel végzett keresztezést (fajtakombinációt) létesítettek. Így 1924-ben már 17.000 palántát ültettek ki, mely 59 különböző burgonya-fajta keresztezésének a terméke volt. Apa, illetőleg anyanövényeknek elsősorban a növény-nemesítő telepen bevált saját tenyésztésű burgonyákat használnak fel, így anyanövényekül főként Mándoki Rózsa, Oroszhagyma, Dógei Rózsa és Krüger Gyöngye burgonyát, apanövényekül Deodara, Ella, Sárka Kifli és Baki Sárka burgonyát. Ezeken kívül a külföldi legjobb fajtákat is nagy tömegekben használják keresztezési célokra. Főtürevükük jelenleg az, hogy a keresztezési termékekből korai érésű, izletes, továbbá sárgahúsú új fajtákat létesítsenek.

A palánták kiültetése. A palánták kiültetését lehetőleg eső után, csepergős, borús időben eszközöljük. Ha eső nem esett, akkor az ültetés helyét jól meg kell locsolni, hogy a talajban elég nedvesség legyen. A kiültetés borús időjárás mellett egész nap történhetik, napos időben csak a késő délutáni órákban. Erős napfényben sok vizet veszít a palánta még mielőtt gyökerei a talajban megkezdhetnék volna a nedvesség felszívását s így a palánta elszárad. A beültetés legegyszerűbb módja a duggató-fával való palántázás. Különösen kell ügyelni arra, hogy a gyökér vissza ne hajoljon s azért inkább csipjük el a végét. A beültetett palánta tövét mindig jól meg kell öntözni, hogy a lecsurgó víz a képződött üregeket beiszapolja s a finom hairszálgyökerekhez a talajmetszéseket hozzátapassza (üregbe került gyökér elszárad). Néhány nap múlva a palántákat nézzük meg és ha látjuk, hogy egyik-másik palánta fonnyadt és száradni kezd, akkor mihamarabb helyette másikat ültessünk.

OLVASÓINKHOZ!

A „**Vasárnap**” nem az üzleti haszonért, nyereségért, hanem ön zetlen, ideális célokért, a magyarság jobb jövődjéért, boldogulásáért küzd. Épen ezért igen gazdag tartalommal jelenik meg s a szórakoztató, mulattató cikkeken kívül igen értékes — a többtermelés titkait rejtető — gazdasági cikkeket közöl.

Május hó 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kiscgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a „**Vasárnap**”-ra.

A „**Vasárnap**” legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „**Vasárnap**” a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány, s mindazoknak, akik hetilapunkra egy évre előfizetnek, ingyen küldünk egy díszes kiállítású, gazdag tartalmú, 1925. évre szóló naptárt.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A „**Vasárnap**” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Felkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése április hó 30-án lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Védőoltások. Az ojtások alkalmával vagy elgyengített baktériumokat vszünk a még egészséges állatokba, vagy pedig mesterségesen megbetegített állatok vésavóját ojtjuk a már beteg vagy a fertőződés veszélyének kitett állatokba. Az elgyengített baktériumok (virus, vaccina) gyengén megbetegítik a beoított állatot, minek következtében szervezete készít ellenmérgeket a baktériumok ellen, mely ellenmérgek $\frac{1}{2}$ —1 évig megmaradnak a testben. Ha tehát az ilyen, előzőleg vírussal beoított és ennek hatására ellenmérgek birtokába jutott állatba később a legelőn vagy más állatok környezetében természetes, azaz nem gyengített fertőző anyag jut is, már ezt el nem pusztítja, mert az előzőleg készített ellenmérgek segítségével ellensúlyozza a fertőző anyag mérgegyait. Ha már nincs idő arra, hogy állatainkkal magukkal termeltessünk ilyen ellenmérget, mert már megbetegedtek, vagy félő, hogy pár héten belül megbetegessenek (ha pl. a gulyában, kondában már egy-két megbetegedés jelentkezett), akkor már ellenmérgeket kell beléjük viinnünk a védőoltóanyagtermelő intézetekben előállított vésavó (szérum) útján. A szérumoltás hatása azonban csak három-négy hétig tart; ha tehát állataink környezetében a fertőzőbetegség ennél tovább tart, akkor meg is kell ismételn.

A sertések bélgyilisztabetegségének orvoslása. Sok sertésnek, különösen pedig sok malacnak bélcsatornájában élőködnek 15—20 cm hosszú, orsóalakú, fehéres vagy kissé vöröses színű férgek. A belférges malac köhög, nehezen lélezkli, majd fokozatosan soványodik, elcsenevész, igen erős fertőzés esetén pedig görcsök közt el is hullik. Természetesen nem minden malac belférges, melynél az előbbeni tüneteket észleljük, mert hasonló jeleket más okból létrejövő betegségeknel is lehet konstatálni. Csak akkor lehetünk biztosak belférgesség fennforgása felől, ha az állatok bélsárában vagy az elhullott, leölt csenevész állatoknak boncolása alkalmával ezeknek belében bélgyiliszta- találatok. Nagyító segítségével megállapíthatja az állatorvos azt is, hogy a bélsárában peték vannak, mi ugyancsak biztos jele a belférgességnek. A belférgesség orvoslására eddig megfelelő orvosszerrel nem rendelkezünk. Most azonban a Chinoin-gyár egy Kebal nevű szert hozott forgalomba, melyet Marek tanár 60 malacon próbált ki. Tapasztalatai szerint a Kebal a hozzá mellékelte használati utasítás szerint beadva, egytől-egyig elűzte a bélgyiliszta-akat, úgyhogy a kísérleti állatoknak a kezelés után néhány nappal történt boncolása alkalmával bennük féreg nem volt található, holott a kezelés előtt a bélsárában sok gyiliszta-pete volt és a Kebal beadását követő napokban igen sok bélgyiliszta távozott el belőlük. Ezek szerint alapos a remény arra, hogy a Kebal-lal sikerül majd a hazai sertésállományokban nagyon elterjedt és különösen a fiatal malacok hiányos fejlődését, sőt nem ritkán elhullásukat okozó bélgyilisztabetegség ártalmas befolyását elhárítani és a betegséget a sertésállományokból kiküszöbölni.

**Az „UJ BARÁZDA”
a falvak egyetlen napilapja.**

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1918 novemberében 2000 koronát adtam kölcsönt. Mennyit ér ma ez búzában és papírkoronában? (6825. sz. előfzető.) — **Felelet.** 1918 novemberében a búza maximált ára 60 korona volt, tehát ma a fenti összeg 33-33 mma. búzát ér. Pénzükértéke az 1918 novemberi átlaggal 32:75 volt, ma pedig 0:0072 a zürichi jegyzés szerint, ezért az akkori 2000 korona ma 9.097,240 papírkoronát ér.

Kérdés. A pénzügyörök elvették 1924-ben saját célra természetelt dohányom még megmaradt részét. Jogos-e ez és mennyi ideig szabad használni a saját célra termelt dohányt? (R. B. S., Tuzsér.) — **Felelet.** A kincstár érdekeinek megvédése, illetve a dohánymonopólium kijátszásának megadályozása végett tíz hónap után a maradék dohányt be kell szolgáltatni a pénzügyigazgatóság-nak, ahol a beváltási árat megfizetik érte. A pénzügyörök a rendelet helytelen értelmezése következtében elvették az öt kilogrammon fölülit termést is. A dohányjövődék azonban később intézkedett, hogy emiatt ne zaklassák a saját célra termelőket, mert vidékenként változóan öt-tíz kilogramra tehető a száz dohánytő termése, amelyet mintegy tíz hónapra keresztül szabadon fölhasználhat a termelő. A rendelet téves értelmezése alapján elszedett dohányt a pénzügyöröknek vissza kell adni a termelőnek.

Kérdés. Az Údv Hadserge milyen célt szolgált? (K. J., Duna-szekcső.) — **Felelet.** Az Údv Hadserge a prostitúció és az iszákosság ellen harcol és a züllötöket akarja jóútra téríteni. Különleges bibliai magyarázataival eltér a keresztény egyházak által hirdetett tanoktól.

Kérdés. Hol van a Budapesti Asztalos Ipartestület és az Asztalos szaklap szerkesztősége? (5317. számú előfzető.) — **Felelet.** Mindakettő Budapestben, VIII., Bérkocsy-utca 12. szám alatt van.

Kérdés. 1923-ban kezdődött meg egy perem, eddig nem fizettem perköltseget. Kérheti-e az ügyvéd valorizálva a költsegeit? (4329. számú előfzető.) — **Felelet.** Igen, mert a munkadíj a munka elvégzésekor azonnal esedékes és ha azok azonnal ki nem egyenlítettnek, valorizációnak van helye.

Kérdés. Szüleim kisgyermek koromban elhaltak, öregapám volt a gyámom és ő egész birtokát idegeneknek hagyta, megtámadhatom-e a végrendeletet? (T. M., Kiskunhalas.) — **Felelet.** Jelen esetben sikerrel nem támadhatja meg a nagypa végrendeletét.

Kérdés. Hat hold földön gazdálkodom, azt két téhénnel munkálom és adó alá úgy vetlek föl, mint két fogatot. Köteles vagyok-e ezt megfizetni? (Egy hű előfzető, Nyulhegy.) — **Felelet.** Az adó-ügyi jegyző fölvétele nem helyes, éljen az ellen föllebbezéssel.

Kérdés. 1918-ban örököltem egy birtokot és csak most kaptam meg a fizetési meghagyást. Aranykoronában vagyok-e köteles megfizetni az örökösödési illetéket? (G. A., Baranya.) — **Felelet.** Igen, mert a legújabb intézkedések szerint a ki nem rótt illetékek a mai forgalmi érték alapulvétele mellett aranykoronában szabhatnak ki.

Üzenet a könyvrendelőknek. Cserháti: Istállótrágya 14.400, Schandl: Szarvasmarhatenyésztés 35.200, Gyárfás: A szántóföld helyes művelése 31.000, Czapári: Zöldségtermesztés 31.000, Végh: Bolgár kertészet 22.800, Winkler: Baromfi-hizlalás és értékesítés 14.400, Páter: Gyógynövények 14.400, Ujhelyi: Tejgazdaság dióhéjban 14.400, Rodiczky: Méhészet 14.400, Hreblay: Baromfi-tenyésztés 22.800, Kis kertész 66.000, Ipari vegyész 52.000, Répássy: Édesvízi halászat és haltenyésztés 55.000, Eperjessy: Csiperkegomba (sampion) és szarvasgomba 18.400, Both: Cipész-ipar 52.000, Clementis: Bádógosság 38.000, Dubovitz: A szappan-gyártás 52.000, Klemp: Bőripar 62.500, Bittera: A kukorica, mint szemestermény, és mint takarmány 38.000, Bernátsky: A cséplőgépek szerkezete és kezelése 80.000, Mezei: Elektrotechnikai gyakorlati alapismeretek, 592 ábrával 150.000, Krammer: Faköböző 115.000, Németh: Az ács 45.000, Morva: Kézikönyv az összes gőzkazánok kezeléséről 52.000, Csuri—Buthy: A lokomobil 45.000 korona. — Piros bugyelláris, Tót leány, Amit az erdő mesél. Sárka csikó, Falurossza, Rang és mód, Gyimesi vad-írág, A cigány, A jó parthie, A vörös sapka, Kis madaram, Felhő Klári, Szökött katoná, A harctérről (bohózat) című színművek egyenként 26.000 korona. — Halálkigyó 57.000, Buday: Titkok földje és Karikás János együttesen 51.000 korona helyett 41.000 korona, Nyáry: János kálváriája 31.000 korona. A könyvek kiadóhivatalkunk útján rendelhetők és az árakban már a postaköltség is bennefoglaltatik. — Cséplőgépek szerkezete és kezelése 80.000 K. — Gothard: Cséplőgépek és azok kezelése 38.000 K. — Bernátsky könyve képes. — Kádár: A méh és lakása 38.000 K. — Rodiczky: Méhészet, Kiskertész, Clementis: Bádógosság című könyvek és Kádár könyve is ábrákkal vannak ellátva. — (L. J.): János kálváriája című könyvnek «János a darútollas» című regény a folytatása, de ez kifogyott.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Értekezlet a gyümölcs- és zöldségtermelés és értékesítés ügyében.

Az elmúlt héten zajlott le Nagykőrösön a gyümölcs- és zöldségtermelők és értékesítők országos értekezlete. Elsőnek Dezső Kázmér polgármester ismertette az értekezlet célját. Megállapította, hogy az Alföld gyümölcs- és zöldségtermelő közönségét tavaly azert érte sikertelenség, mert a terményeket nem lehetett megfelelően értékesíteni. Már pedig az egész Nagy-Alföld jólétének alapja jórészt a gyümölcs- és zöldségtermelésen nyugszik. Szükséges tehát az illetékes körök figyelmét felhívni arra, hogy a lehetőség határain belül segítsenek a válságba jutott alföldi gyümölcs- és zöldségtermelésen. Staub Elemér, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara alelnöke, felszólalásában rámutatott arra, hogy a vasúti és vámtarifális bajok gyorsan orvosolhatók, de a közlekedési utak és rendszertelen termelés megjavítása hosszabb időt vesz igénybe. A kamara nevében a legmesszebb menő támogatást ígerte meg. Szűcs Ambrus nagykőrösi gazdálkodó a vasúti szállítás nehézségeiről beszélt. Megemlítette, hogy a gyorsan romlandó gyümölcs- és zöldségfélék néha öt-tíz napon át is veszteltek a vasúti kocsikban. Ez óriási károkat okozott nemcsak a kereskedőknek, hanem lenyomta a piaci árakat is, mert a kereskedő mindaddig nem vásárolt friss árut, amíg a piacon régebben vett árúját el nem helyezte. Ungváry Sándor okleveles gazda a gazda- és kereskedőtársadalom között jelentkező összhang fontosságát emelte ki. Papp Gedeon nagykőrösi termelő a bajok okát a trianoni elzárkózottságunkban látja. Barna Tibor, a kecskeméti zöldségtermelők elnöke, a súlyos vámillétek és vasúti szállítási díjak ellen szólalt fel. Benedek Sándor nagykőrösi kivitelű nagykereskedő három pontban foglalta össze a sérelmeket: 1. tökehiány, a vidéken a magas kamatláb, 2. a vasúti szállítási tarifák igen magasak, 3. vámszerződések nincsenek. Faragó István nagykereskedő szintén a szállítási díjak magas voltát kifogásolja. Kimutatja, hogy egy vagon salátának a határra való szállítási díja 2,010,000 korona. Egy salátára a határig 132 korona vasúti szállítási költség jut; ehhez jön a vám és egyéb költségek, úgy hogy mire a kereskedő a határra viszi a salátát, 300 koronájában van és még nem fizet semmit a gazdának. Almásy Sándor, kecskeméti kereskedő, a vámdíjak magassága ellen szólal fel. Kemény Dezső dr., a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara nevében a kamara legmesszebbmenő támogatását helyezi kilátásba. Balkányi Béla, az OMKE kiküldöttje, a túlzott ipari vámvédelem ellen foglalt állást. Buchsbaum Samu a fővárosi vásár-csarnoki árusok nevében megállapítja, hogy a narancs olcsóbban kerül Budapestre Olaszországból, mint a saláta Nagykőrösről Budapestre. Többek felszólalása után Koós Mihály államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről megállapítja, hogy az értekezlet azzal, hogy összejött, célját elérte. Meg van győződve a kormány és az illetékes tényszökök jóindulatáról. Örül annak, hogy a gazdák és kereskedők egymásra találtak. Végül Dezső Kázmér polgármester határozatként mondta ki, hogy a bizottság a legrövidebb időn belül dolgozza ki a kormány elé terjesztendő memorandumát.

Csökkentették a közmunkaváltáságot.

A kereskedelemügyi miniszter méltányalta a gazdák jogos panasztát és szabályozta a mezőgazdasági gépek közmunkaváltását. A rendelet szerint a gőz- és motorekék, valamint a magánjáró cséplőgépek után, ha közutakat egyáltalán nem vesznek igénybe, továbbá a vonóállatok segítségével egy helyről a másikra továbbított cséplőgépek után, akár vesznek ezek közutakat igénybe, akár nem, községi közmunka nem vehető ki. Az egyöntetűség érdekében a géperejű járműveknek (ide értve a gőz- és motorekék is) községi közmunkával való megrovásnál alapul mindig a tényleges lóerők száma kell venni. A gőz- és motorekék és a cséplőgépek községi közmunkával való megrovásánál alapul azok lóerőszámának csak huszonöt százalékát lehet venni, még pedig olyképen, hogy az ekként kiadódó lóerőszámból minden két lóerő után egy kettős lófogatú igás napszám, illetve ennek a váltásár ára szolgáltatandó (pl. egy 40 lóerős gőz- vagy motoreke, vagy cséplőgép után $\frac{40}{4} = 10$ lóerő alappal bír; amely $\frac{10}{2} = 5$ kettős lófogat után járó községi közmunkával, illetve ennek váltásárával terhelhető meg.

Olcsóbb lett a cukor.

A pénzügyminiszter a cukor után fizetendő kincstári részesedést kilogrammonként négy aranyfillérral leszállította. Ez a leszállítás, figyelembevéve a forgalmi adónak ezzel kapcsolatos csökkentését is, a kiskereskedelemben körülbelül ezer koronával teszi olcsóbbá a cukrot.

A zsámbéki leventék.

A hatvanötéztendős munka jutalma.

Esztár hajdumegyei község egyik uradalmában szolgáló Kiss Imre uradalmi cselédet a földmívelésügyi miniszter egyfolytában, egy helyen eltöltött hatvanöt éves szolgálatának elismerésül díszes oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. Az érdem elismerését tartalmazó oklevelet és a jutalmat ünnepélyes keretek között, az egybegyűlt elüljárósági községi képviselőtestületi tagok, a gazdaközönség megbízottai és az uradalmi cselédek jelenlétében, lélekemelő, szép beszéd kíséretében nyújtotta át az ünnepeltnek a járás közszeretben álló főszolgabírája, Marlay Barnabás dr.

A paprikatermelők az osztrák szerződéstől várják helyzetük javulását.

A válságos helyzetbe jutott paprikatermelők érdekében Aigner Károly dr. szegedi főispán és Somogyi Szilveszter polgármester fölterjesztést intéztek a földmívelésügyi miniszterhez, akitől a paprikatermelők katasztrófális sorsának sürgős orvoslását kérték. Fölterjesztésükben a nemsokára kezdődő osztrák kereskedelmi tárgyalásokkal függ össze és azt a célt szolgálja, hogy a szerződés tárgyalásánál a paprikakivitel terén előforduló nehézségeket eltüntesse. Fölterjesztésükben megemlítik, hogy csupán Szegeden ötven-hatvan vagon örölt paprika vár kivitelre, amely a belföldön nem használható föl s ezenkívül százhusz vagon csöves, felőrölt paprikája is van a termelőknek.

Ötvenszázalékos jegykedvezmény a debreceni juhászati kiállításra utazóknak.

A kereskedelmi miniszter a debreceni juhtenyésztési kiállítás látogatására ötven százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állítja ki 18.000 korona beküldése ellenében. A kiállítás május 10-én nyílik meg és hét napig marad nyitva.

Az első nemzetközi vásár Budapesten. Április 18-án nyitotta meg Horthy Miklós kormányzó az első budapesti nemzetközi vásárt ünnepélyes keretek között. A megjelent előkelőségek körében ott volt József Ferenc királyi herceg is. A kormányzót megérkezésekor Belatiny Arthur a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke üdvözölte. A kormányzó válaszában hangoztatta, mily nagy jelentősége van ennek a vásárnak, amelynek különös jelentőségét ad az a körülmény, hogy Budapesten először jelenik meg nemzetközi keretekben. Országunkat földrajzi fekvése egyenesen arra utalja, — mondotta a kormányzó — hogy a Nyugat és a Kelet közötti átfutó kereskedelemnek közvetítője legyen. Ebben az irányban nagy lépést jelent, árumintavásáraink nemzetközivé tételének kezdeményezése. A kormányzó azután a kiállítást megnyitva maga is hosszasan időzött el ennek színhelyén. A kiállítók között tíz százalék a külföldi, akikkel hazai cégeink is bátran vehetik fel a versenyt. A kiállítás az Iparcsarnokban és a körülötte épített pavilonokban, a Mezőgazdasági Múzeumban és a Múcsarnokban van elhelyezve.

Ujabb hadifogyótranszport érkezett Oroszországból. Karkis Kornél hadbíró alezredes vezetésével április 18-án a következő volt magyar hadifogyók és családtagjaik érkeztek haza Oroszországból: Durkó Imre (Békés), Méhész Pál (Irsa), Herr György és felesége (Baja), Gottfried János (Forró), Jákó Lajos (Tiszadabas), Gáspár Ferenc és felesége (Esztergom), Wiesner János (Budapest), Behringer János és felesége (Budapest), Mágori István és felesége (Makó), Karl János (Budapest), Holeczka András (Nagyszénás), Guttmann Jenő (Budapest), Kohn Jenő (Budapest), Gorove István és felesége (Sarkad), Atlasz Ignác (Székesfehérvár), Krausz Imre (Békésgyula), Lovász János és felesége (Cibakháza), Földi Emil és felesége (Nyiregyháza), Geidesz Sándor és felesége (Budapest), Eitner Gyula (Nagyatád), Éliás István (Abaujszántó), Beke Antal (Öcsöd), Schranz György (Barcsa), Oderna Ferenc (Gödöllő), Szemlér Károly (Székesfehérvár), Sali Sándor (Budapest), Blum József és felesége (Váli), Kozma Géza és felesége (Keszthely), Kur György (Debrecen), Dohos Imre és felesége (Büdszentmihály), Szalay Ödön (Szabási), Pintér Mihály (Nagynyulhegy), Salomon János (Szenna), Német Elek és felesége (Zágorhida), Herko József (Szeged).

Tizennégy község és a szegedi tanyák vasúthoz jutnak. Most adták át a forgalomnak ünnepélyes keretek között az ormópuszta-rudabányai vasútvonalat, amelyet keskenyvágányú vonalról rendes vonalra építettek ki. Az új vonal révén tizennégy borsodgömöri község jut vasúrhoz. Turisztikai szempontból is fontos az új vonal, mert sokkal könnyebben megközelíthetővé teszi az aggteleki cseppkőbarlangot. A jövőben többé nem kell harmincöt-kilométeres kocsit megtenni Putnokról, mert Rudabányától az aggteleki barlang csak tizenhárom kilométernyire esik. Az átépítés következtében felszabadult keskenyvágányú vasútvagyot Szeged városa vette meg, hogy ennek felhasználásával építse ki a nyáron az alsótanyai körvasútát. Így az ormópusztai vasút átépítése kettős hasznót hozott: tizennégy község és a szegedi tanyák jutnak vasúti összeköttetéshez.

Megsegítik a hadirokkantakat. A parlament a hűsvéti szünet után tárgyalja azt a javaslatot, amely a rokkantak illetményeit duplájára emeli. Még az illetmények felemelése előtt megtörténik a hadirokkantak cipő- és szövetakciójának a lebonyolítása, amelyet az egyes vármegyékben a főispánok a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvak Nemzeti Szövetsége helyi csoportjainak bevonásával végeznek. A cipőket díjtalanul bocsátják az igény jogosult 75—100 %-os hadirokkantak rendelkezésére. Amennyiben a még mintegy egymilliárd korona összegű hiányra valamilyen úton-módon fedezetet tudnának találni, akkor a szövetet is díjtalanul kapják meg a hadirokkantak. Ellenkező esetben csak a cipő lenne díjtalan és a szövetért 60.000, illetve 90.000 korona térítést kellene fizetniük az igény jogosult hadirokkantaknak a szövet minősége szerint.

Az Ecclesia-Harangművek R.-T. négy gyönyörű dallamban összhangzó haragot állított ki G B C D hangokkal, melyeknek tisztá kondulása és egybeolvadó ritmikus zenéje a hallgatók lelkében felejthetetlen emlékként zeng tovább. A vállalat igen előnyös feltételek mellett fogad el rendeléseket, szakértő zenetanárait díjtalanul küldi ki a helyszíni szemlére és aratásig hitelt is nyújt

Vitézségi érdemek igazolása. A honvédelmi miniszter rendelkezett arról, hogy a háború folyamán adományozott kitüntetések megállapítására, a Honvédségi Közlönyben való kihirdetésére, továbbá az elveszett éremigazolványok pótlására és a világháború folyamán idegen államok által adományozott külföldi legénységi kitüntetések viselésének engedélyezésére vonatkozó kéréseket 1915. december 31-ig kivételesen még elintézzék. Azokat a kérvényeket, amelyeket ez időponttól túl terjesztenek be, nem veszik figyelembe.

A forradalmi vezér vesszőfutása. Hock János, Károlyi Mihály kebelbarátja és az októberi forradalom gyászos emlékü vezéralakja, a «nemzeti tanács» volt elnöke megunta a bécsi szökevények társaságát és kirándulást rendezett a megszállott Délvidékre. Arra a Délvidékre, amely az ő és Károlyi hazaáruló politikája révén jutott szerb uralom alá. Első állomásul Szabadkát választotta, ahová belgrádi és zágrábi újságírókat vitt magával, hogy ilyen módon a külföldi sajtóba agitációs körútját becsempéshesse. Szabadkán azonban kellemetlen meglepetés érte. Hock a felolvasást természetesen az utódállamok területén élő magyarságnak szánta. Szabadka magyar lakossága azonban erre a kísérletére megfelelő magatartással válaszolt. Felolvasását egy szállodai teremben tartotta, csekély számú «közönség» részvétele mellett. A magyarok tüntetőleg távol maradtak és így a forradalmi előadás csufos kudarcot vallott. Szabadkai tartózkodása alatt több ízben kínos jelenetek játszódtak le Hock személye körül. Nemcsak nem ünnepelték Hockot, de régi ismerősei, akik valaha szerepeltek a magyar közéletben, az utcán nem fogadták üdvözlését és elfordultak tőle. Végre is észrevette a személyével szemben megnyilvánult ellenszenvet és tovább állt a dicsélen forradalmár, aki még egyptár bácskai helyen hasonló kudarcot szenvedett.

Kommunista rémtettek Bulgáriában. Boris bolgár király és kísérete az elmúlt héten, mikor Orchanieből automobilon Szófiába igyekeztek, útközben fegyveres banditák véres merényletnek volt kitéve. Mikor a községtől még nem voltak messzire, az út mellett lévő bokrok közül egy rablóbanda sortűzét adott le az autón ülőkre. Az egyik golyó az udvari kísérőt terítette le, míg a soffőr arcán sebesült meg súlyosan. A király, aki a kormánykeréktől balra ült, látva, hogy soffőrje sebesülten hanyatlik le, maga vette kezébe a kormánykereket, de már nem tudott segíteni, mert a soffőr utolsó erőfeszítésével lefékezte a kocsi s a kormányt elfordította, úgy hogy a király és kísérei nagy ívben repültek ki az autóból az árokba. Boris király nem vesztette el lélekjelenlétét, maga is revolvert fogott s többször a rablók felé lött. Ekkorra azonban egy autobusz is odaérkezett s az utasok revolvert rántva, szintén a rablók üldözésére siettek, de a felfegyverzett banda tagjai egy közeli erdő sűrűjében hirtelen eltűntek. A király parancsára az autobusz visszatért Orchanieba, ahol a király riadót fuvatott s mintegy harminc katonával visszatért a támadás színhelyére. Mikor autóbóljához visszaérkezett, megdöbbenéssel látta, hogy amíg ő Orchanieba ment, addig a kocsinál sebesülten jákvó Ilsej tanárt, a híres bolgár tudóst, a rablók megölték és kirabolták. A rablóknak sikerült elmenekülnök. A király visszatért Szófiába, ahol a lakosság megmenekülése alkalmából viharosan ünnepelte. Alig huszonnégy órával később az egyik szófia templomban a meggyilkolt Georgiev tábornok lelkiüdvéért mondott gyászmise alatt bomba robbant fel, amelynek ereje kétszáz embert megölt s közel ezret megsebesített. A robbanás következtében beszakadt a templom tetőzete és az egyik kupolája. Borzalmas volt a pánik, amely a templomban szorongó mintegy kétezernyi ember között kitört. A rettenetesen sok sebesült között van három miniszter is, a halottak között pedig Szófia polgármestere és rendőrfőnöke. Az egész országban azonnal kihirdették az ostromállapotot és mintegy 200 bolseviket letartóztattak. Megállapítást nyert, hogy a bulgáriai kommunisták egyenesen Moszkvából kaptak utasítást a merényletre és Georgiev tábornokot is azért gyilkolták meg, hogy a temetésén megjelenjék a király, a kormány tagjai és más előkelőségek és így egyszerre végezhesenek velük. A merénylet, amely méreteivel egyedülálló a világtörténelem terrorista bűntettei között, annál megdöbbentőbb, hogy az áldozatok legnagyobb része asszony és gyermek. A merénylet tettesét elfogták.

Nemzetgyalázó német nevelőnő. A törvényszék nemzetgyalázás vétségével vádolt Rasse Katalin német nevelőnőt 100.000 korona pénzbüntetésre ítélte és Magyarország területéről örökre kitiltotta.

Mennyi magyar gyermek üdült külföldön? Az Országos Gyermekvédő Liga közgyűlésén Neugebauer igazgató beszámolt arról, hogy eddig 31.014 magyar gyermek nyaralt külföldön, ebből 1924-ben 10.645 gyermek került ki külföldre, akik közül 7411 Belgiumban töltötte az üdülési időt. Prohászka Ottokárt örökös tiszteletbeli taggá választották. Ravasz László református püspök beszédét mondott, amelyért Albrecht királyi herceg mondott köszönetet. A közgyűlés elhatározta végül, hogy az idei gyermeknapot május 8-án és 9-én tartják meg.

Csoda történt X. Pius pápa sírja előtt. A múlt héten a szent Péter-bazilikában az egyik sekrestyénél egy úri külsejű zárandók jelentkezett és kérte, hogy nyissa meg neki a vatikáni sírok kriptáját, mivel a csodatévő hírből álló X. Pius pápa koporsójánál egy szál vastag viaszgyertyát meg akar gyújtani. A sekrestyés azt felelte, hogy a zárandók kérését e pillanatban nem teljesítheti, mivel a bazilika órarendje szerint most nem szabad felnyitni a földalatti kripták ajtaját. Ellenben adja át neki a gyertyát, ő személyesen fogja azt meggyújtani a zárandók nevében a csodatévő pápa koporsójánál, mielőtt szabad megnyitnia a kriptát. A zárandók sajnálalmát fejezte ki, hogy nem maga teljesítheti e kegyeletes fogadalmát, de utóbb megnyugodott a változhatatlanba és átadta a sekrestyésnek a gyertyát. Néhány órával később, amikor megnyitották a földalatti sírok lejárátát, a sekrestyés ígéretéhez híven lement a kriptába, hogy meggyújtsa a zárandók viaszgyertyáját. X. Pius pápa közvetlen közelében helyezte azt el és ép meg akarta gyújtani, amikor egy rejtélyes hang megszólalt:

— Ne gyújtsd meg!

A sekrestyés megrémült és felrohant a lépcsőkön egyik társáért. Sietve elmondta a titokzatos esetet, mire a Szent Péter-bazilika mindkét jámbor és lelkiismeretes őre lement a kriptába és X. Pius koporsójánál ismét kísérletet tettek, hogy meggyújtsák a zárandók gyertyáját. De a hang még az előbbinél is hangosabban megismételte:

— Ne gyújtsd meg!

A két egyházi ember borzongva nézett össze, mindketten egyforma tisztasággal hallották a hangot. Felvették a gyertyát az egyik paphoz, akinek előadták az esetet. A pap szétörte a vastag gyertyaszálát. A viaszgyertya legnagyobb meglepetésükre belül kivált és üregében nagyerűjű robbanóanyagot tartalmazott. Ha a sekrestyés meggyújtja a gyertyát, az egész Szent Péter-bazilika minden műkincsével és a sokszáz benne tartózkodó emberrel együtt a levegőbe repült volna... Így védelmezte meg X. Pius szelleme a szent székesegyházat és az odagyűlt híveket. A X. Pius legújabb csodájába vetett hit rendíthetetlen a nép körében és a kiváló emlékeztető pápa kultuszát a hívek között nem kis mértékben növeli ez a legenda. Azt még nem tudták megállapítani, hogy ki volt a gyertya titokzatos hozója. Valószínűnek tartják, hogy a vallásgyűlölő bolseviztók akarták így elpusztítani a hatalmas templomot és vele együtt rengeteg hívőt.

Hét évi fegyháza ítéltek a gyilkos Löbl Józsefet. Ismeretes még, hogy az elmúlt év decemberében egyik Dob-utcai kavéházban Löbl József sakter és néhány társa megtámadták Tremmel Mátyás honvédet, aki több katonával együtt fektézet a kavéházban, majd távozott onnan. Löbl a katonák után ment, beléjük kötött, aminek verekedés lett a vége. A verekedés hevében Löbl sakterkésével többször megszurta Tremmel Mátyást, aki sérüléseibe csakhamar belehalt. A múlt héten tartották meg ebben az ügyben a főtárgyalást a büntetőtörvényszéken. A kihallgatott tanúk vallomásából beigazolást nyert, hogy Löbl követte el a gyilkosságot, bár ezt mindvégig tagadta. A gyilkos saktert az eljárás lefolytatása után hét évi fegyháza ítélte el a bíróság.

Amikor Buffalo golyója célt téveszt. A városligeti Jancsi arénában érdekes céllövő mutatványokat tartott egy Buffalo nevű artista, aki húsz lépés távolságból halálos biztonsággal lötte le a felesége fejére és karjaira helyezett viaszalmákat, majd felesége mellére tüzött kis acélzivcskére is rálőtt s a golyó pontosan a kis acéllapot találvá, fardatban hullott a földre. Buffalo hívsvét vasárnap is bemutatta ezt az érdekes mutatványt, amely kétszer sikerült is, a harmadik alkalommal azonban baleset történt. A golyó talált ugyan, de a lemezről lecsúszott s az asszony testébe fúródott. Az orvosok azonnal megoperálták s eltávolították a golyót. A rendőrségen ezalatt kihallgatták Buffalo mestert, aki elmondta, hogy valódi neve Abrót Kálmán s már évek óta folytatja céllövő mutatványait. A mostani szerencsétlenségnek az volt az oka, hogy a felesége a mutatvány előtt rosszul-létről pancszkodott és néhány pohár pálinkát ivott. Ettől elszédülhetett egy kissé s a lövés pillanatában megmozdult úgy, hogy a golyó félre csúszott az acéllemezről. Kihallgatása után az artistát elbocsátották a rendőrségre.

A „Szövetség” művészeinek tavaszi kiállítása. A „Szövetség” magyar festők, szobrászok és iparművészek társasága most rendezte második tavaszi kiállítását a Nemzeti Szalonban. A kiállítás értékes anyaga egységes színvonalat képvisel. Igen érdekesek az orosz fogságban elhunyt *Lipóth Ferenc* festőművész különleges márnyai és freskó-tanulmányai. *Rakssányi Dező* napsütéses méteremlékei és enteriőrjei a beérkezett művész pompás alkotásai, fejedelmi teremlékei pedig nemcsak a kiállításon, hanem az egész mai magyar pikturában egyedül állók. *Barkász Lajos* nagy vásznai a tájképfestésnek nem mindennapi eseményei. *Barkász* istenáldotta tehetsége a műcsarnoki sikerek és kitüntetések buzdító és érlelő melegeben egyre erőteljesebben bontakozik ki. Most kiállított tájképeiről is a budai hegyek kimeríthetetlen szépsége, üde, zöldje és rozsdaszín avarja pompázik felénk. A tájak mellett két portrét is állított ki *Barkász*. Ezek azt bizonyítják, hogy mint arcképfestő is mesterien kezeli az ecsetet. *Maróti Major Jenő* rendkívül finom, hangulatos pasztellekkel szerepel. Mély tónusa, meleg színeivel a falusi utcák és patakmenti tájak üde bájain mereng el és szépségüket rendkívül finoman hozza ki. Kevés olyan kitiűnő pasztellistának van, mint Major, aki ezúttal is sok gyönyörűséget szerez a kiállítás közönségének. *Eder Gyula* kompozíciói megállásra késztetnek. Közülük különösen lenyűgöző erővel hat a „Kiűzetés a paradicsomból”. Valamennyi ismert, kitiűnő kiállító: *Boruth Andor*, *Merész Gyula*, *Kámpis János*, *Moldován Béla*, *Brüll Aladár*, *Edvi Illés Ödön*, *Kacziány Aladár*, *Györfly István*, *Horvai János* stb. java természetével szerepel. (S—y.)

Az oláhok Bocskai koronájára áhítoznak. Április 20-án lesz 320 esztendeje, hogy Bocskai Istvánt a magyarországi rendek Szerencsen Magyarországot királyává és Erdély fejedelmévé kiáltották ki. E méltóságában a török szultán is megerősítette Bocskait, sőt királyi koronát is ajándékozott számára. Bocskai azonban azzal a nemes kijelentéssel, hogy ő a magyar szabadságért és nem a koronáért fogott fegyvert, visszautasította a királyi méltóságot. A korona a bécsi udvari kincstárba került, ott van mindmáig. Most aztán, a felhízott oláhok vérszemet kaptak és arra való hivatkozással, hogy Bocskai erdélyi fejedelem volt s a koronája is Erdélyt, vagyis Oláhországot illeti, maguknak követelik az aranykoronát. Ez a szemérmelenség nem lép meg a bocksorosoktól, de ha dicső emlékeztető Bocskai élne, a maga fringijával verné rá a feleletet az oláhok hátrára.

A népiskolai könyvtárak javára ötven aranyfillért kell fizetni a tanulóknak. A kultuszminiszter az elemi népoktatás ingyenességét kimondó törvénynek azt a rendelkezését, hogy minden beírt elemi iskolás után ötven fillér szedhető a népiskolai könyvtár gyarapítására, egy újabb rendelet alapján úgy módosította, hogy már a jelen tanévre is az eddigi ötven papírfillér helyett ötven aranyfillér szedhető minden beírt tanuló után.

A hannoveri vámpír lefejezése. Még emlékezetes az a nagy pör, amelyet a múlt év decemberében tárgyalt le a hannoveri törvényszék, amely huszonegyszeres gyilkosságért vonta felelősségre minden idők egyik legnagyobb gonosztevőjét, a hannoveri *Haarmant*, aki büntetésével *Granssal együtt valóságos réme volt Hannovernek*. A bíróság mindkét vádlottat halálra ítélte. *Grans* perújítást kért s így az ő ügye még nem dőlt el teljesen. *Haarman* azonban megnyugodott a halálos ítéletben, amelyet most végre is hajtottak rajta. *Haarman* az egész éjszakát imádkozással töltötte, reggel azután nyugodtan ment a vérdához. Amikor a príbékék megragadták a karját, a gyilkos így szólt: — *Óvatosan uraim, csak óvatosan*. Mégegyszer megszólalt, ezek voltak utolsó szavai: — *Vizontlátásra uraim!* — Ezután a príbékék leszorították, fejét beledugták a vérdaperek nyílásába, a következő pillanatban a súlyos bárd alázuhan s *Haarmannak*, a hannoveri vámpírnek, feje a fűrészporral telt kosárba hullott.

Véres családi dráma az örökség miatt. Véres családi dráma játszódott le *Pesterzsébeten*, amelynek okozója az örökség volt. *Waller Gusztáv* hatvanöt éves ember civódott egy hagyatéki pör miatt fiával, *Waller Istvánnal*. A vita annyira fajult, hogy az öreg *Waller Gusztáv* indulatában a pulton fekvő *sajtvágo kést* felkapta és *fiára rohant*. A meglepett fiú alig tudott védekezni s atyja a hosszú kést többször is testébe szúrta. A fiatal *Waller* pillanatok alatt vérbe borult és kétségbeesetten segítségért kiáltozott. A segélykiáltásra előrohant a lakásból *Waller István* huszonkét éves felesége, *Rottenbiller Mária*, akire az öreg elvakult dühében rárohant és őt is öt szúrással megsebesítette. Az összeszurkált fiatal *Waller* és felesége véresen támolyogtak ki az udvarra s a házbelleket hívták segítségül. Közben *Waller Gusztáv* szobájába rohant és a késsel szívszúrta magát. *Mire ráakadtak*, meghalt. A fiatalokat súlyos sérüléssel fektették ágyba. *Waller Gusztáv* részeges és házsártos ember volt, aki már két év előtt meg akarta ölni fiát és emiatt a pesterzsébeti kapitányságon büntügyi eljárás is indult ellene. Tanuk állítják, hogy *Waller Gusztáv* többször is hangoztatta, hogy ha fiával szemben a hagyatéki pörök elveszítik, kiirtja az egész családot. Az öregnek öt pere volt, amelyek közül négyet elvesztett.

Cépészpári tanfolyam. A Budapest és vidéke ipari továbbképző tanfolyamainak vezetősége cépezpári tanfolyamot rendez. A tanfolyam április 27-én este fél 7 órakor nyílik meg a felsőipariszkola II. em. 45. sz. a. termében. A tanfolyam 120 órán át tart este fél 7—9-ig. A tanítás tárgya szakrajz, technológia, kaptafagazítás, mintavágás és kalkuláció. A tanfolyam tagdíja 19 aranykorona vagy 323.000 papírkorona. Beiratkozni hétköznapiokon d. e. 12 óráig lehet a felsőipariszkola irodájában (VIII., Népszínház-utca 8. sz. I. em. 25.).

Tündérvilág a varázsszigeten. A London melletti *Wembleyben* tavaly megnyílt világkiállítást, amely Nagybritannia ötvilág-részben levő birtokainak gazdagságát tárja a világ szeme elé, az idén ismét megnyitják s ezúttal újabb meglepetésről is gondoskodik a rendezőség. A nagy brit birodalom legnagyobb kincsenek, a gyermekek akar örömet szerezni a Varázssziget, amelyet a legnagyobb angol meseíró, *Stevenson* tervei alapján építettek fel. A Varázssziget igazi gyermekparadicsom lesz, olyan, mint egy bűvös tündérrége. A sziget legmagasabb pontján „égigerő” gyertya fog égni, a domb körül ólomkatonákkal és ágyúkkal megrakott erődítmények lesznek, a sáncárkok kristálytisza vízében aranyhalak és teknősbékaútszálnak, amelyekre a gyermekek nyugodtan vadászhatnak. Mindenki magával viheti azt, amit fogott. Ennyi örömmel kívül lesznek még törpék, hegyi manók is s az egész szigeten kis vasút vonul végig, amelyet csak a gyermekeknek szabad használniok. Boldog angol gyermekek!

Tessék a címre figyelni!

„AGROTECHNIKA” mező- és kertgazdasági géptechnikai tanácsadó és szerkesztési iroda.

Foglalkozik minden a modern mező- és kertgazdálkodás műszaki részét illető és technikai természetű feladattal.

Vállalja a következő munkákat:

Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek konstrukciója és konstruktív átalakítása magánosok és gyárak, valamint enemű műhelyek részére; ilyenemű műhelyrajzok és kalkulációk készítése.
Teljes mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki üzemetervek készítése és keresztülvitele.
Mezőgazdasági és kertgazdasági géptechnikai találmányok szakszerű kidolgozása.
Mezőgazdasági és kertgazdasági öntözőtelepek és vízellátási berendezések tervezése és létesítése.
Mezőgazdasági és kertgazdasági terményfeldolgozó és gyümölcsfeldolgozó és konzerváló üzemek tervezése és létesítése.
Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközök felülvizsgálata és karbantartása szavatosság mellett.
Mezőgazdasági és kertgazdasági üzemek gépészeti és műszaki berendezéseinek jókarbantartása évi átalányalapon, szavatosság mellett.
Tanácsadás mindennemű mezőgazdasági és kertgazdasági géptechnikai és műszaki természetű ügyben.
Szakértői vélemények és képviselet ilyenemű peres ügyekben.
Mező- és kertgazdasági műszaki üzemyanagok vizsgálata és kipróbálása.
Mezőgazdasági és kertgazdasági műszaki üzemyállandó irányítása és vezetése átalányalapon.
Mezőgazdasági és kertgazdasági gépek és eszközökkel való kísérletek és próbák végzése.

Speciális ág:

Motorikus talajművelő gépek és eszközök konstrukciója, átalakítása, javítása, felülvizsgálata, kipróbálása, vétele és eladása és tanácsadás ezekben az ügyekben.
Automobilügyekben szaktanács, vétel és eladás közvetítése.

Tulajdonos és vezető:

K. LEHOTZKY GYULA

[okl. gépészmérnök, nyug. felsőiskolai tanár.

Cím:

„AGROTECHNIKA”
Budapest, IX., Erkel-u. 19, I. em. 2. Tel.: J. 101—37

Irodai órák:

hétfő, szerda, péntek délután 3—6-ig, vasárnap délelőtt 11—1-ig.

Ne tévessze össze más hasonló nevű vállalattal!

TRÉFÁK

Az ok.

Egy vidám társaságban valaki kérdi:
— Miért nincs a nőknek szakálluk?
— Könnyű megfejtetni — válaszol egy tréfás öreg úr. —
Ki az ördög bírná őket megberegtválni, mikor percig sem áll a szájuk.
(Beküldte: Gróf József Berkesdről.)

Kicsi a pohár.

Egy pohárka bort kapott a cigány.
— Jó-e? — kérdi tőle valaki.
— Jó ám! — feleli a cigány. — Látszik, hogy öreg, de a pohár még fiatal kelyek.
(Beküldte: Felnagy Imréné Dunaszentbenedekről.)

A kis ravasz.

— Miért nem szólsz Pistukához, anyuskám?
— Mit feleljek, édesfiam?
— Hát azt, hogy nem akarsz-e Pistukám, egy darab túrós-lepényt kapni?
(Beküldte: Toma Mariska Karcagról.)

A potya vendég.

Vendég: Mondja csak, korcsmáros úr, megtörtént-e az már maguknál, hogy valaki evett, ivott, aztán nem tudott fizetni?
Korcsmáros: Meg bizony.
Vendég: Hát aztán, mit csináltak vele?
Korcsmáros: Mit? Kibóbtuk.
Vendég: No hát, akkor fogjon meg engem is és dobjon ki

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Horváth V. Miklós Jászapátióból.)

2. Talalós kérdések.

Melyik kakas nem kukorékol és melyik tyúk nem tojik?

(Beküldte ifj. Batha Kálmán Ispánkról.)

3. Rejtett név.

Felső, jó, magas, mérges, gonosz, fekvő, kicsiny, drága, kövér.

A szavakkal ellenkező értelmű szavak kezdőbetűi egy nagy magyar költő nevét adják.

(Beküldte Stáncz Gyula Babocsáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 20-ik számunkban közöljük.

A 14-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Rakéta.
2. Betűrejtvény: Hatvani növényemesítő r.-t.
3. Betűrejtvény: Kis Béla nagy ember.

Megfejtették: Molnár Elek, Lénárt István, Lustyik Zsuzsanna, Slajchó Sámuel, Bakó Lajos, Gróf József, Csatáry Mihály, Buti Jánosné, Nagy István, Lipták Ferenc, Borics László, Lénárt György, Szalóky Imre, Tóth Lajosné, Galambos Imre, Rítecz István, Ujváry Ferenc, Skita Ferenc, Sücs János, Nyiri Eszti, Szarvas Mihály, Ragó István, Kakuk Vituska, Kiss József, Stefancsik József.

Jutalomkönyvet nyertek: Lustyik Zsuzsanna (Szarvas), Kakuk Vituska (Mesterszállás), Szalóky Imre (Domoszló), Lipták Ferenc (Edelény), Nyiri Eszti (Sárrétudvari).

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak 1925 április hó 19-én.)

Gabonavásár. Búza 76 kg-os tiszavidéki 507.500—510.000, pest-megyei és fehérmegyei 505.000—507.500, 78 kg-os tiszavidéki 517.500—520.000, pestmegyei és fehérmegyei 515.000—517.500, rozs 450.000—455.000, takarmányára 340.000—350.000, köles 250.000—260.000, zab 410.000—420.000, tengeri 245.000—247.500, korpá 235.000—237.500 korona métermázsánként.

Liszt- és őrléményiac. Dupla 0-ás 8200, 0-ás 7900, 2-es 7600, 6-os 6100, takarmányliszt 3100, korpá 2400, 1-es rozsliszt 6000, 75%-os egységés rozsliszt 5500 korona kilogrammonként, zsákkal együtt.

Takarmány. Rétiszéna, másodrendű 6 80.000—110.000, harmadrendű csomagolásra 45—80.000, muharszéna 140—170.000, lucernaszéna 175—180.000, alomszalma 50—70.000, zsupszalma 100—120.000 korona métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 5000 K.

Műtakarmányiac. Korpá 2450, konkoly 2400, 8-as takarmányliszt 3000, olajpogácsa 3000, extrahált liszt 4500, malatácsira 2400, szárított moszlék 3300, répaszelet 1450, lótap 1400 korona kilogrammonként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 300.000—340.000, bab, tarka 260.000—280.000, baltacimma 900—1.000.000, borsó, Viktória 550—650.000, búkőny, tavasi 250.000—270.000, csibehur 340—380.000, csillagfürt 260.000—300.000, fehére 3.500.000—5.500.000, kendermag 500.000—560.000, köles, fehér 340.000—360.000, köles, szürke 260.000—290.000, köles, piros 290—330.000, lencse, kisszemű 350—400.000, lencse, nagyszemű 500.000—600.000, lóbab 320.000—350.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1.700.000—2.000.000, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.100.000—2.300.000, lóheremag, nagyaránkamentes 2.600.000—2.900.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 4.900.000—4.200.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 3.300.000—3.500.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 1.700.000—1.900.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.000.000—2.100.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2.200.000—2.400.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2.900.000—3.100.000, lucernamag, vörös ólomzárólt 2.200.000—2.400.000, mák 1.800.000—1.900.000, muharmag 200.000—240.000, nyulszapuka 1.600.000—2.200.000, takarmányrépa 1.500.000—1.700.000, tatárka 3100.00—330.000 korona métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 13.500—14.000, kivételesen 14.500, másodrendű 12.000—13.000, korona kilogrammonként elsőüllyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Importált fehér erdélyi jármosökrök 16.000—18.000, elsőrendű fehér belföldi jármosökrök 12.000—14.000, friss fejűstehén 13.000—18.000, elsőrendű tarka belföldi jármosökrök 12—14.000, 1½ éves üszök 12—14.000 korona kilogrammonként elsőüllyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb 11.000—14.000, kivételes 14.500—15.000, közepes 7.500—10.500, gyengébb 5000—7000, bika jobb 8500—12.000, kivételes 12.500—13.000, közepes és gyengébb 5000—8000, tehén jobb 9500—12.500, kivételes 13.000—13.500, közepes és gyengébb 5000—9000, kicsontozni való marha 3500—5000, növendékmarha 5000—11.000 korona kilogrammonként elsőüllyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 13.000—17.000, közepes 18.000—19.000, nehéz sertés 19.000—19.500 korona kilogrammonként elsőüllyban.

Lóvásár. Jobb minőségű igás kocsiló, nehéz 3.700.000—8.000.000, igás kocsiló, könnyű 3.700.000—7.000.000, üszvér 700—1.500.000, alárendelt minőségű lovak 150—5.000.000, vágólovak 300.000—1.800.000 koronájig.

Gyapju. Az árak minőség szerint kilogrammonként 32—35.000 korona között váltakoznak. Kivételes esetben kötötték uradalmi gyapjuban 40.000 koronáért kilogrammonként elővétetben.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 6000, tejszinhab 42—60.000, tejfel 22—30.000 korona literenként, vaj 100—120.000, tehénturó 17—22.000, juhturó 40—48.000, hazai ementáli sajt kicsinyben 70—90.000, nagyban 60—64.000, hazai gróji sajt 70—80.000, hazai trappista sajt kicsinyben 44—60.000, nagyban 32—38.000 korona kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke, drb.-ja 30—50.000, tyúk, drb.-ja 40—70.000, hizott ruca 34—42.000, hizott lud 34—45.500, libamáj 45—150.000, ludszir 45—50.000 korona kilogrammonként, tojás darabja 1200—1500 korona.

Halpiac. Ponty elsőrendű kicsinyben 45—50.000, nagyban 36.000, másodrendű, kicsinyben 25—35.000, nagyban 22.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1800—5000, petrezselyem 3000—6000, zeller 4000—14.000, kalarabé 4000—6000, vöröshagyma 4000—5200, fokhagyma 30—50.000, cékla 2000—4000, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 3000—12.000, rózsaburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3400—4000, nagyban 250.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1900—2400, nagyban 120.000, karfiol 14—24.000, torma 12—40.000, sóska 10—30.000, spenót 3—5000, sampiongomba 60—90.000, fejjesaláta darabja 2—10.000, alma 7000—40.000, körte 24—32, dió 16.000—20.000, gesztenye 12—18.000 korona kilogrammonként.

A szegedi paprikapiac. A termelőnek fizetett árak: édes 13—14.000, félédes 9—12.000, rózsá 7—8000, II. rendű 4—5000, III. rendű 3—4000, fűzér 16—18.000 korona. Nagykereskedői ár: édes 16—20.000, félédes 12—14.000, rózsá 7—9000, II. rendű 6000, III. rendű 5000 korona, fűzér kilogrammonként 7000 korona.

Bor. A borpiac helyzete, bár igen kevéssé, de mégis annyiban javult, amennyiben a kereslet valamivel megélenkült, miáltal az árnyó lassan emelkedik. Jobb kereskedelmi borok ma 6000—6500 korona alatt alig kaphatók.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlay György. Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

A FÉLBEMARADT KERINGŐ

REGÉNY

IRTA UNDI IMRE

(7. közlemény.)

Mégegyszer látni akarta kis barátnőjét, Mártát. Elment tehát a Hopkins-palotába. De senkit sem talált ott. A portás jelentette, hogy még nem tértek vissza a nyaralásból.

Fájó szívvel távozott e helyről és arra gondolt, hogy vajjon fog-e még találkozni Mártával és milyen lesz a viszontlátás.

Miután elbúcsúzott Brown apó sírjától, hajóra szállt.

VII.

«Nyert a bank!»

Nizzában vagyunk. A gyönyörű fürdőváros ragyogó színekben pompázik. A fehér paloták mentén elterülő parkban rózsaedők, szegfűtáblák, kecses lángvirágok, halványlila vaniliabokrok kábító illatot árasztanak. A napsugár verőfényben fürdet mindent, a tenger kék habja és az ég-boit azúrja egybefolyik a messzi láthatáron...

A tengerparton vidám, jókedvű emberek sétálnak. Az élet kegyeltjei, akiknek megadatott, hogy ide meneküljenek a zord tél elől az örök tavasz hónapja. Az ember azt hinné, nincs itt senki, akinek gondja volna. És mégis, mintha ennek a fiatalembernek gondtól lenne redős a homloka, aki már egy jó óraja üldögél a pálmaliget egyik padján. Idegesen nézegeti az óráját. Vár valakit. Végül is bosszúsan fölugrik és megindul a sétányon. Egyik kanyarodónál fiatal leányok jönnek szembe vele.

— Jónapot, William! Csakhogy látjuk, kedves gróf! Hol bujkált egész délelőtt? — fogják körül az ismerőst Edith és barátnői.

Willi tovább halad velük; a villásreggeli ideje elérkezett, mennek az étterembe, hol várta már őket Leistersquare grófnő.

— Miért vagy oly rosszkedvű, fiacskám? — kérde a gondos anyja.

— Semmi, semmi — felelé William — kissé elbágyasztott a reggeli fürdés.

Azt persze elhallgatja, hogy hajnalig volt a játékteremben és inkább a virrasztás, meg a balszerencse tették «bágyadtá».

— Nézd Edith — szól a grófnő most leányához — egy új vendég is érkezett...

Edith gögösen fordítja félre a fejét, mert észrevette, hogy az idegen őt nézi.

— Nem vagyok reá kíváncsi.

A grófnő kétségbeesetten kérdi:

— De hát mit akarsz leányom ezzel a furcsa modoroddal? Megígérted, hogy férjhez méssz és senkiről sem akarsz tudni.

— Hagyj békét anyám — feleli dölyfösen Edith — kevés olyan ember van a világon, aki méltó lenne az én kezemre.

A fehér ruhás fiatalember, aki egykedvűen látszott szemlélni az étterem vendégserégét, tekintetével visszavisszatért Leistersquarek asztalához.

Az ebéd végeztével a vendégek lassan elhagyták a termet. A grófnő is asztalt bontott és kivonultak a parkba. A fehér ruhás fiatalember közelében két férfi ült. Angolul beszéltek.

— Ez a Leistersquare Edith mindig a leg-szebb a társaságban, akárhol mutatkozzék is — hallotta az egyik angol megjegyzését.

— Szép, de gögös — válaszolt a másik.

A fiatalember lassan elgondolkozva szürcsölte fekete-kavéját. Majd ő is elhagyta a szálló épületét és lement a tengerpartra, hol elvegyült a sétálók tömegében.

Gyönyörű est követte a nappalt. A fürdővendégek nagyrésze átutazott Monte-Carlóba, hogy kedvtelését vagy szenvedélyét űzze a játékteremben.

A játékterem bejáratánál tolongó emberek között volt William is, hogy anyjától kicsalt összeggel a zsebében ismét megkísérte makacsul hűtlen szerencséjét.

A legkülömbözőbb emberek találkoztak itt a zöld asztaloknál. Frakkos, egyenruhás férfiak, csillogó ékszerekkel megrakott, estélyi ruhás hölgyek, a világ legkülömbözőbb tájairól. A legföltünőbb egy feketearcú, fehérturbanos ifjú volt, egy indiai herceg, aki már hetek óta itt töltött minden éjjelt, titkára kíséretében és nevezetes volt arról, hogy szemrebbenés nélkül nyerte vagy veszítette el harminc-negyven-ezerfrankos tétjeit. Egy asztalhoz telepedett a herceggel William is. A bankár közelébe ült le és míg mások eleinte csak szemlélték a jó tét menetét, ő rögtön fölrakta aranyait. Az első tétjét megnyerte; a másodikat besöpörte a bankár lapátja. Elvesztette a harmadik, negyedik tétjét is és a többi is mind, rövid egymásutánban. Kipirulva, verejtékes arccal tette föl végül utolsó aranyait.

— Nyolc a játékosoknak! — szólta a játékvezető.

William fölélegzett. A nyeres biztosnak látszott.

— Kilenc a bank! — kiáltott a bankár és az összes tétet besöpörte.

William falfehéren meredt maga elé. Vége az utolsó reményének is.

Egyszerre egy hang szólalt meg a háta mögött.

— Uram, látom, hogy erős vesztesben van. Én szívesen kisegítem önt.

William megfordult és egy ismeretlen frakkos urat látott a háta mögött. Úgy rémlett neki, mintha látta volna ezt az arcot, de nem tudott visszaemlékezni reá. A szenvedély azonban elragadta, nem sokáig kutatott emlékezetében és elfogadta a fölajánlott összeget.

Az idegen pénze, úglátszik, meghozta szerencséjét, mert egymásután mindent megnyert. Egy óra leforgása alatt valósággal halomban állt előtte az arany. William «bágyadtsága» egyszeribe elmúlt, mindjárt rózsásabb színben látta a világot. De most már óvatosabb volt és miután még néhány nagyobb tétet megnyert, mienni készült.

— Köszönöm, uram, hogy kisegített — szólta a még mindig háta mögött álló úrhoz és visszaadta a kapott összeget. — Szabad tudnom, hogy kinek köszönhetem ezt a szíves-séget? A nevem Leistersquare William gróf.

— Szívesen álltam rendelkezésére — válaszolt a megszólított. — Percy György a nevem.

— A nevét még nem hallottam, de ismerős az Ön arca.

— Alkalmasint a villásreggelinél láthatott.

— No persze. Ön itt ült nem messze a mi asztalunktól.

— Igen, igen. De most menjünk innen, ha úgy tetszik. Fölajánlhatom autóm?

William elfogadta a meghívást és pár perc múlva autón robogtak a langyos, csillagfényes éjszakában Nizza felé.

— Melyik szállóban lakik, uram? — kérde William.

— Egyikben sem. A kikötőben van a yachtom. Még csak néhány napig maradok már itt, azután hazafelé tartok, Angliába.

— És miért csak ilyen rövid ideig marad?

Tűzoltó Testületek figyelmébe!

Mielőtt tűzoltó-ruhaszükségeit fedeznék, ne mulasszák el ár-ajánlatomat kérni.

Rendelésre, esetleg mérték után, szakszerűen készíték lenvászon nyári ruhákat, posztóruhákat és sapkákat a legjobb kivitelben és meglepő olcsó áron.

Kérem rendeléseiket mielőbb bizalommal hozzám intézni.

KREMMER JÓZSEF
szabósa
Adony (Fejérmezye).

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

A világ legjobb
Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Beszélőgépei, Cimbalomjai,
továbbá az összes Hangszerek itt a
gyárban kaphatók

Romlott hangsze-
reket művészi-
esen javít.

Legjobb Hírek!

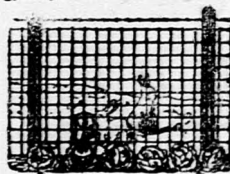
Arjegyüket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula, m. kir. szabadalma-
zótt hangszergyára,
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. Tel. József 16-81.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 22. sz., I. em. 1. (Rókusai szomszék.)

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek!

Egyedüli gyártója: **Haidekker Sándor r.-t.**

sodronyszövet-,
kerítés-, vasbutor-
és láncgyár
Budapest, VIII.,
Üllői-út 48/27.sz.

Budán fiók:
II., F6-u. 59/27.
Arjegyüket ingyen
és bérmentve.

Rozsdásodás ellen kátrányozott tűskés-
drót alkalmi áron.

**Ekek, ekealkatrészek,
boronák, kapálóekék, fűkaszalók,**

marokrakó és kéveköto aratógépek,
lógerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcseplőkészletek,
szecsakavágók, répvágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„**HANGYA**“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Mindentéle

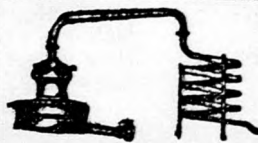
gazdasági szakkönyv

legjobban a **VASÁRNAP** könyv-
osztálya útján szerezhető be.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a
„**HANGYA**“
vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínkatőző üstökét,
főmítő készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

fertőzéstől megóv! betegségtől

„A fertőtlenítés a gazdaságban“

című nagyon tanulságos füze-
tűnkent minden érdeklődőnek
díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyészeti gyár r.-t. Ujpest.

Pálínkatőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű
Chaudrolr és Caepel W. M. védjegyű

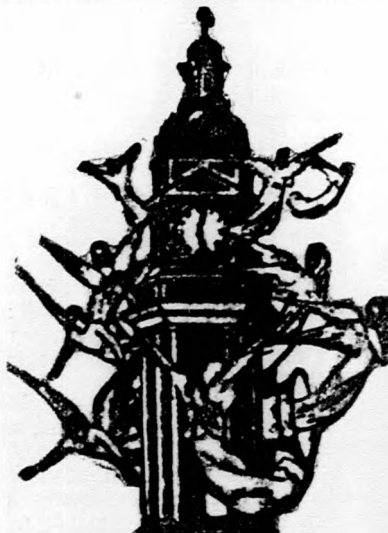
szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári
áron beszerezhetők:

SZONTÁGH PÁL rézár-
gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors
és pontos ellátása miatt **TERÉNYI SAMU** cég-
főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI UTCA 27.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„**HANGYA**“ ruházati és díszműárúosztályánál.